

Lupajan Murske Oy
Tammisaarentie 1573
25500 Perniö

VALTAUSOIKEUTTA KOSKEVA PÄÄTÖS

Nimi Multsilta 3 (tilan Tammisto RN:o 734-744-1-131 osalta)

Hakija Lupajan Murske Oy
Salo

Yhteystiedot:
Tammisaarentie 1573
25500 Perniö

Lisätietoja antaa:
Pekka Erjala
puh. 045 8875 118

Hakemuksen peruste

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaista malminetsintää valtausalueella voidaan suorittaa valtaus-oikeuden nojalla.

Vireilletulo

Asia on tullut vireille 30.11.2007 työ- ja elinkeinoministeriöön jätetyllä hakemuksella.

Kaivoslaki (503/1965) on kumottu 1.7.2011 voimaan tulleella kaivoslailla (621/2011), jonka mukaan kumotun kaivoslain nojalla työ- ja elinkeinoministeriössä vireillä olleet asiat siirtyivät kaivosviranomaisena toimivaan Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon. Ennen 1.7.2011 vireille tulleet hakemukset ratkaistaan kaivoslain (503/1965) mukaisesti ottaen huomioon uuden kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännökset.

Työ- ja elinkeinoministeriö on antanut hakemukseen ratkaisun 16.7.2009 (KaivNro 8529). Päätöksestä valitettiin korkeimpaan hallinto-oikeuteen, joka antoi päätöksensä asiassa 15.9.2010. Korkein hallinto-oikeus palautti asian kaivosviranomaisen käsiteltäväksi **tilan**

Tammisto RN:o 734-744-1-131 osalta. Nyt annettavalla päätöksellä ratkaistaan asia siltä osin, kuin korkein hallinto-oikeus palautti asian kaivosviranomaisen käsiteltäväksi. Muilta osin työ- ja elinkeinoministeriön päätös 16.7.2009 sai lainvoiman korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen myötä.

Hakemusta on täydennetty 12.6.2009.

Ennen päätöksen 16.7.2009 antamista hakemusta oli täydennetty seuraavasti:

- 4.4.2008 muutos valtaushakemukseen
- 18.7.2008 Natura-selvitys
- 20.8.2008 esteettömyystodistus
- 12.6.2009 tarkistetut pinta-alat

Muut seikat

Lisätietona todettakoon, että hakija on jättänyt 3.12.2010 kaivosviranomaiseen kaivospiirihakemuksen koskien valtausalueen KaivNro 8529 lainvoiman saanutta osaa.

Hakija on myös jättänyt kaivosviranomaiseen 5.2.2013 hakemuksen koskien KaivNro 8529 valtausoikeuden siirtoa Lesel Oy:lle. Siirtohakemus on vireillä kaivosviranomaisessa.

Haettu valtausalue

Valtausalueen sijainti: Salo (734)

KaivNro 8529/1; valtausalueen nimi: Multsilta 3

Tilan RN:o	Tilan nimi	ha	Kylä
734-744-1-131	Tammisto	2,72	Haapaniemi
734-744-1-133	Peräniitty	2,74	Haapaniemi
734-744-1-319	Koivula	4,57	Haapaniemi
734-744-1-321	Kuusisto	8,39	Haapaniemi
734-744-1-333	Haapaniemi	46,50	Haapaniemi
	Yhteensä	64,92	ha

Nyt annettavalla päätöksellä ratkaistaan asia edellä kohdassa "vireilletulo" yksilöidyllä tavalla ainoastaan tilan **Tammisto RN:o 734-744-1-131 osalta.**

Valtauskohdaiset kiinteistöjen rajat ilmenevät päätöksen liitteenä olevasta kartta-aineistosta.

Alueesta tarkemmin

Natura 2000 -verkostoon ja lehtojensuojeluohjelmaan kuuluva Sorronniemen luonnonsuojelualue (Korkeaniemen kallio FI0200050, Määrjärven lehto LHO020028, YSA201243) sijaitsee noin puolen kilometrin etäisyydellä valtauksesta.

Nordkalk Oyj Abp:illa on ollut aiemmin valtausoikeudet osaan alueesta. Valtausoikeudet ovat päättyneet 31.12.2005 ja 23.6.2006. Mikäli edellisen valtausoikeuden päättymisestä ei ole kulu-

nut viittä vuotta, on kaivoslain (503/1965) mukaan kysymyksessä valtauksen este. Kaivosviranomainen voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Esteettömyystodistus

Hakija on toimittanut 18.8.2008 päivätyn Turun seudun maistraatin antaman todistuksen, jossa todetaan, että Multsilta 3 -nimisellä alueella ei ole kaivoslain (503/1965) 6 §:n 3-9 kohdissa tarkoitettuja valtausten esteitä muilta osin kuin Kiskon kunnanhallituksen (Kiskon kunta liitetty Salon kaupunkiin 1.1.2009) antamassa lausunnossa ilmenevät seikat. Kiskon kunta on ilmoittanut, että valtausalueen itäosa on osittain kunnan v. 2000 hyväksymällä oikeusvaikutteisella rantayleiskaava-alueella ja rajoittuu sen lounaisosassa rantayleiskaavaan. Valtausalue on rantayleiskaavassa merkitty maaja metsätalousalueeksi (kaavamerkintä M). Valtausalue rajoittuu melko läheisesti itäosassa alueeseen, joka on kaavoitettu maa- ja metsätalousalueeksi, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY), sekä alueisiin, jotka on kaavoitettu loma-asutusalueiksi ja jotka ovat osittain rakennettuja (RA ja RAP). Lähin vakinainen asuinrakennus on noin 200 metrin ja lähin loma-asunto on noin 50 metrin etäisyydellä valtausalueen rajasta. Määrjärven rantaan on lyhimmillään noin 70 metriä.

Kunta on vastustanut suunnitellun valtausalueen muodostamista rantayleiskaava-alueella.

Hakija on vastineessaan tarkentanut valtausalueen Multsilta 3 rajoja ja pienentänyt valtausaluetta siten, että se ei missään kohdin ulotu vahvistetulle rantayleiskaava-alueelle.

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Hakija otaksuu valtausalueella olevan seuraavia kaivoskivennäisiä: dolomiitti, kalkkisälpä (kalsiitti).

Otaksuman perustelut on esitetty liitteessä 1.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Hakijan arvio tutkimusten määrästä ja laadusta on esitetty liitteessä 1.

Hakemuksesta tiedottaminen ja lausuntopyynnöt

Hakemuksesta on 15.9.2008 lähetetty ilmoitus maanomistajille asianosaisten kuulemista varten sekä lausuntopyynnöt alueen kunnalle ja ympäristökeskukselle. Lisäksi hakemus on ollut nähtävillä 16.10.2008 saakka alueen kunnanvirastossa sekä työ- ja elinkeinoministeriön kirjaamossa.

Uusintakäsittelyn yhteydessä hakemuksesta on 3.10.2012 lähetetty ilmoitus tilan Tammisto RN:o 737-744-1-131 omistajille asianosaisten kuulemista varten sekä varattu 1.3.2013 alueen kunnalle ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) mahdollisuus täydentää lausuntoaan. Hakemuksen nähtäville asettaminen uudelleen käsittelyn yhteydessä on katsottu tarpeettomaksi, koska asianosaisten lukumäärä on rajallinen ja näitä on kuultu erikseen.

Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine on esitetty liitteessä 2.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ratkaisu

Hakija on kaivoslain (503/1965) 1.1 §:ssä tarkoitetulla tavalla valtauskelpoinen.

Tukes hyväksyy hakemuksen seuraavin, liitteessä 3 esitetyin määräyksin sekä antaa hakijalle valtaajana tähän päätökseen sisältyvät seuraavat valtauskirjat:

1. Kaivosrekisterinumero 8529/1 Multsilta 3, tilalla Tammisto RN:o 734-744-1-131

Tämä ratkaisu on liitettävä alkuperäiseen valtauspäätökseen ja esitettävä aina valtauspäätöksen ja siihen liittyvien valtauskirjojen yhteydessä.

Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille

Tukesin antamat määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille on esitetty liitteessä 3.

Vastaus mielipiteisiin ja lausuntoihin

Tukesin vastaus hakemuksesta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin on esitetty liitteessä 3.

Malminetsinnän aloittaminen

Tutkimus valtausalueilla on hallintolainkäyttölain (586/1996) 31 §:n nojalla sallittu vasta, kun tämä päätös on saanut lainvoiman sekä ensimmäisen vuoden valtauskorvaus on maksettu maanomistajille.

Päätösmaksu

Päätöksestä ja siihen liittyvästä valtauskirjasta ei peritä maksua, koska kyseessä on korkeimman hallinto-oikeuden palauttaman asian uudelleen käsittely ja palauttaminen on tapahtunut viranomaisen virheeseen rinnastettavasta syystä (kuulemisvirhe). Alkuperäisestä päätöksestä ja siihen liittyvästä valtauskirjasta on peritty maksut hakemuksen jättöhetkellä voimassa olleen työ- ja elinkeinoministeriön maksullisista suoritteista annetun asetuksen mukaisesti.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Valtauspäätös liitteineen toimitetaan postitse hakijalle. Jäljennös päätöksestä toimitetaan niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet, sekä niille kunnille, ELY-keskuksille ja muille viranomaisille, joille asiasta sen käsitteilyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee. Koska asianosaiset saavat tiedon päätöksestä kirjeitse, päätöksestä tiedottaminen sanomalehdessä on katsottu tarpeettomaksi.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan alueen kunnan ilmoitustaululla.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen.

Valitusaika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 029 50 52127.

Maria Kivi
ylitarkastaja

Meeri Myllykangas
ylitarkastaja

LIITTEET

Liite 1: Otaksuman perustelut sekä tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Liite 2: Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Liite 3: Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille, vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Liite 4: Valitusosoitus

Liite 5: Lista asianosaisista

Liite 6: Kartta valtausalueista

Liite 7: Päätökseen sisältyvät valtauskirjat valtausalueittain toimitetaan ainoastaan hakijalle sekä osana kaivoslain (503/1965) 55 §:n mukaista julkista kuulutusta

Liite 8: Korkeimman hallinto-oikeuden päätös 15.9.2010

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Hakija otaksuu valtausalueella olevan seuraavia kaivoskivennäisiä: dolomiitti, kalkkisälpä (kalsiitti).

Otaksuma perustuu aikaisempiin alueella tehtyihin tutkimuksiin.

Geologian tutkimuskeskuksen raportin (2001-11-13) perusteella alueelta on todettu löytyvän kalsiittia ja dolomiittia.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Hakija on kuvatessaan suunniteltuja tutkimustoimenpiteitä nojautunut Geologian tutkimuskeskuksen vuodelta 2001 olevaan tutkimusraporttiin.

Tarkoituksena on tehdä tarkentavia tutkimuksia kalkkikiviesiintymien osalta raportin antamien suositusten perusteella. Tutkimus tulee keskittymään kahteen jo aiemmin vallattuna olleeseen alueeseen (Multsilta ja Multsilta 2), siltä osin kuin nämä alueet rajoittuvat haettavaan valtaukseseen.

Hakija on kuvatessaan suunniteltuja tutkimustoimenpiteitä nojautunut Geologian tutkimuskeskuksen vuodelta 2001 olevaan tutkimusraporttiin.

Tutkimusmenetelmät:

- Geologinen kartoitus
- Koneellinen näytteenotto (kairaus)
- Esiintymien paljastaminen maakerroksen alta
- Pienimuotoinen koelouhinta
- Rikastuskokeet

Tutkimuksen arvioitu kesto on 1-5 vuotta. Tutkimuksen tavoitteena on tutkia jo olemassa olevia esiintymiä mahdollisia kaivospiiritoimituksia varten.

Toimenpiteitä pyritään suorittamaan syys- ja talviaikana, jotta paikalliselle asutukselle ei aiheutuisi haittaa.

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot

Huomioiden valtaushakemukseen annetun alkuperäisen päätöksen ja uusintakäsittelyn väliin jääneen ajan pituus, alueen kunnalle ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle varattiin mahdollisuus täydentää alkuperäisen päätöksen yhteydessä antamaansa lausuntoa nyt ratkaistavilta osin.

Lounais-Suomen ympäristökeskus (1.1.2010 alkaen Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus)

Valtausalueella tai aivan sen välittömässä läheisyydessä ei ole valtioneuvoston hyväksymiä valtakunnallisiin luonnonsuojeluohjelmiin kuuluvia kohteita, eikä perustettuja tai perusteilla olevia suojelualueita. Naturaan ja lehtojensuojeluohjelmaan kuuluva Sorronniemen luonnonsuojelualue (Korkeaniemen kallio FI0200050, Määrjärven lehto LHO020028, YSA201243) sijaitsee noin puolen kilometrin etäisyydellä valtaukselta.

Ympäristökeskus katsoo, että malminetsintä ei tällä etäisyydellä todennäköisesti merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden vuoksi Sorronniemen luonnonsuojelualue on sisällytetty Suomen Natura 2000 -verkostoon.

Alue ei sijaitse valtakunnallisesti merkittävällä tai muutoin suojellulla maisema-alueella. Lähin pohjavesialue (Kiskon kirkonkylä) sijaitsee noin 1,5 km:n päässä.

Voimassa olevassa seutukaavan sekä uuden Salon seudun maakuntakaavaehdotuksen mukaan valtausalueella ei ole suojelumerkintöjä.

Ympäristökeskuksella ei ole tiedossa alueelta suojeltavia luontotyyppisiä, eikä alueelle ole ympäristöhallinnon Hertta-tietokantaan merkittyjä uhanalaisesiintymiä. Aluetta ei kuitenkaan ole inventoitu, joten on mahdollista, että alueella esiintyy suojeltavia luontotyyppisiä ja uhanalaisia eliölajeja.

Vaikka valtausalueella ei ole suojelualueita tai suojeluohjelmiin kuuluvia alueita, eikä sieltä tunneta mahdollisia uhanalaisesiintymiä tai suojeltuja luontotyyppisiä tulee kaikessa toiminnassa välttää turmelemasta luontoa enempää kuin tutkimuksessa on välttämätöntä. Tutkimuksesta syntyneet jäljet maastossa tulee ennallistaa mahdollisimman hyvin.

Mikäli tutkimukset johtavat jatkotoimiin ja kaivostoiminta todetaan kannattavaksi, tulee ottaa huomioon ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain ja luonnonsuojelulain 65 §:n mukaiset säännökset uusien selvitysten ja vuorovaikutusmenettelyjen tarpeesta.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ei täydentänyt lausuntoaan uusintakäsittelyn yhteydessä.

Kiskon kunta (1.1.2009 alkaen Salon kaupunki)

Kiskon kunta ei ole antanut erikseen lausuntoa valtaushakemuksesta. Hakemusasiakirjojen esteettömyystodistuksen liitteenä toimitettu Kiskon kunnan lausunto on otettu huomioon asiaa käsiteltäessä.

Salon kaupunki esitti valtaushakemuksen uusintakäsittelyn johdosta seuraavaa:

Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnan edustajat (puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat), rakennusvalvonnan johtaja ja kaupungin lakimies sekä ympäristönsuojeluyksikön edustajat ovat käyneet maastokäynnillä tutustumassa Lupajan Murske Oy:n valtausalueeseen 25.10.2010. Tarkastuskäynnillä on selvinnyt, että valtaukselle haetaan ympäristölupaa aluehallintovirastolta. Yhtiöllä on tarkoitus perustaa alueelle avolouhos, jossa tultaisiin irrottamaan ja käsittelemään kalkkikiveä. Alueelle perustetaan myös kivenmurskaamo. Murskeen kuljettamiseksi alueelle tullaan perustamaan uusi noin kahden kilometrin mittainen tieyhteys. Maastokäynnillä havainnoitiin alue, jolla kaivos- ja murskaustoimintaa tullaan harjoittamaan.

METSO on metsien monimuotoisuutta turvaava toimintaohjelma, jonka avulla yksityiset metsänomistajat voivat suojella metsänsä monimuotoisuutta. Ohjelmassa lisätään metsäisten suojelualueiden määrää ja tehdään luonnonhoitotöitä talousmetsissä, suojelualueilla ja niiden lähituntumassa. Salon kaupunki on toiminut alueellaan METSO-hankkeen isäntänä SaloMETSO-hankkeessa vuosina 2012 - 2013. Muut toteuttamiseen osallistuvat tahot olivat Varsinais-Suomen ELY-keskus, Varsinais-Suomen MTK, Salon alueen metsänhoitoyhdistykset, Varsinais-Suomen luonnonsuojelupiiri, Museovirasto sekä Ykkösakseli ry.

SaloMETSO-hankkeen aikana maanomistaja tarjosi tilaa Tammisto 734-744-1-131/1 METSO-ohjelmaan. Hakemuksessa todetaan alueen osittain kuuluvan Lupajan Murske Oy:n kaivosalueeseen muutaman hehtaarin osalta. Valtausalue ulottuu myös tilalla 1:131 sijaitsevalle metsälain 10 §:n mukaiselle kohteelle.

Salon kaupungin kaupunkisuunnittelulta on selvitetty mahdollisia kaavahankkeita ja oikeusvaikutteisen yleiskaavan rajauksia. Kaivoshankealueelle ei ole suunnitteilla kaavahankkeita eikä se ulotu oikeusvaikutteisen kaavan alueelle.

Valtaushankkeen hakija, Lupajan Murske Oy on kertonut 5.4.2013, että valtaus on siirretty Lesel Oy:n nimiin helmikuussa 2013.

Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta toteaa lausuntonaan, että tilan Tammisto 734-744-1-131/1 pohjoisosasta pieni osa kuuluu Lupajan Murske Oy:n valtausalueeseen. Maanomistaja on hakenut tilaa Tammisto 1:131 METSON kautta suojelualueeksi. Valtausalueen rajausta tulisi tarkastaa tämä huomioiden.

Hakemuksen johdosta annetut mielipiteet

Nyt ratkaistavan asian koskiessa yksinomaan tilaa Tammisto RN:o 737-744-1-131, asiasta kuultiin asianosaisina ainoastaan tämän tilan omistajia. Hakemuksen johdosta ei annettu mielipiteitä uusintakäsittelyn yhteydessä.

Huomioiden sen, että alkuperäisen käsittelyn yhteydessä saapuneet mielipiteet eivät ole koskeneet nyt ratkaistavana olevaa tilaa, niiden referointi tähän päätökseen on tarpeetonta.

Hakijan vastine

Päätöksen sisällön huomioiden hakijalta ei katsottu olevan tarpeen pyytää uusintakäsittelyn yhteydessä vastinetta uusintakäsittelyn yhteydessä annetusta lausunnosta. Mielenpitoita ei annettu, joten vastineen pyytäminen ei ollut tarpeen myöskään tältä osin.

Hakemuksen alkuperäisessä käsittelyssä hakija lausui vastineessaan seuraavaa:

Lounais-Suomen ympäristökeskuksen lausuntoon hakija vastaa tiedostavansa alueen poikkeuksellisen luontoarvon järviolueen keskellä ja siksi tulee kaikessa toiminnassaan huomioimaan alueen erityispiirteet.

Kiskon kunnanhallituksen lausuntoon hakija vastaa olevansa valmis pienentämään valtausalueen rajausta siten, että se ei missään kohdin ulotu vahvistetulle rantayleiskaava-alueelle.

Hakija ei halua kommentoida kannanottoja hankkeen taloudellisuudesta, tarpeellisuudesta tai alueen kiinteistöjen arvojen alenemisesta.

Lisäksi hakija haluaa vastineessaan korostaa, että toistaiseksi haetaan ainoastaan lupaa suorittaa alueella lisätutkimuksia (kairaus, esiintymien paljastamista maakerroksen alta, pienimuotoista koelouhintaa ja rikastuskokeita), ei vielä lupaa kaivostoimintaan.

Valtausaluetta pienennetään siten, ettei se ulotu missään kohdin voimassa olevalle rantayleiskaava-alueelle. Melu-, tärinä- ja pölyhaitat ovat lisätutkimusvaiheessa erittäin vähäiset, eivätkä toimenpiteet aiheuta mainittavaa liikenteen lisäystä. Muut ympäristöhaitat pyritään huomioimaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisesti.

Alueen harvinaista kasvilajistoa pyritään huomioimaan siten, että mahdollista kairausreikää tai pinnan kuorintaa ei toteuteta paikkaan, jossa kasvilajisto eroaa selkeästi tavanomaisesta metsäkasvustosta.

Metsäkeskuksen rekisteröimät ympäristötukialueiden tiedot on tallennettu metsäkeskuksen paikkatietojärjestelmään, jonka mukaisesti ainoastaan metsänomistaja saa koosteet hänen omista ympäristötukialueistaan. Näin ollen valtausalueen hakijalla tai kellään muullakaan kolmannella taholla ei ole voinut olla tietoa kyseisestä ympäristötukialueesta.

Siksi onkin tärkeää, että tässä vaiheessa asia tulee ilmi, jotta alue voidaan pitää koskemattomana myös mahdollisessa valtausalueen lisätutkimusvaiheessa.

Yhteenvedona vastineessa todetaan kaikkien maanomistajien huoli mahdollisen kaivostoiminnan ja alueen runsaan loma-asutuksen yhteensovittamisesta. Tämän johdosta hakija haluaa pienentää valtausaluetta lähes 20 hehtaarilla siten, että se kohdistuu pelkästään metsä- ja suoalueelle.

Lisäksi on hakijan mukaan huomioitava, että lisätutkimukset (ja mahdollinen kaivostoiminta) tulevat keskittymään tämän pienemmän valtausalueen halki (etelä-pohjoinen) kulkevan Fiskarsin metsäautotien varrelle, eikä valtausalueen rajoille. Näin ollen tutkimusalueelta lähimmälle loma-asuntokiinteistölle on matkaa satoja metrejä ja Määrjärven rantaviivatie yli 0,5 km.

Koska alkuperäisen valtausalueen rajojen muuttamisen (pienentämisen) seurauksena rajanaapureiden määrä vähenee, jo toimitetut maanomistajien mielenpitoet edustavat hakijan

mukaan sellaisinaan naapurien kannanottoa hankkeeseen. Myöskään ympäristökeskuksen jo myönteiseen lausuntoon alkuperäisestäään pienentyvällä valtaushakemuksella tuskin on ainakaan negatiivista vaikutusta.

Hakija on vastineessaan tarkentanut valtausalueen Multsilta 3 rajoja ja pienentänyt valtausaluetta.

Päätöksen perustelut

Yleisperustelut

Hakijan on oltava kaivoslain (503/1965) 1.1 §:ssä tarkoitetulla tavalla valtauskelpoinen.

Kaivoslain (503/1965) 4.1 §:n mukaan sen, joka haluaa käyttää kaivoslain mukaista oikeutta esiintymään, on haettava joko valtauskirjaa alueeseen tai samanaikaisesti myös kaivospiirin määrittämistä esiintymän hyväksi käyttämistä varten. Pykälän 2 momentin mukaan valtauskirjan saatuaan hakijalla (valtaajalla) on oikeus (valtausoikeus) valtauskirjalla osoitetulla alueella (valtausalueella) kaivoskivennäisiin kohdistuvaan tutkimustyöhön sen mukaan kuin lain 3 luvussa säädetään ja niiden hyväksi käyttämiseen 4 §:n 3 ja 4 momentin mukaan.

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 1-kohdan mukaan valtausta ei saa suorittaa valtausalueella, kaivospiirissä tai toisen kaivospiirin apualueella taikka vireillä olevan kaivospiirihakemuksen tarkoittamalla alueella. Edelleen saman momentin 2-kohdan mukaan valtausta ei saa suorittaa aikaisemmalla valtausalueella tai kaivospiirissä ilman kaivosviranomaisen lupaa, jollei viittä vuotta ole kulunut valtauksen tai kaivosoikeuden raukeamisesta. Kaivosviranomainen voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Kaivoslain (503/1965) 8.1 §:ssä säädetään valtaushakemuksessa esitettävistä tiedoista. Sen mukaan valtaushakemuksessa, joka on kirjallisesti tehtävä kaivosviranomaiselle, on ilmoitettava muun muassa valtausalueen suuruus, sen maantieteellinen sijainti ja rajat sekä sillä olevat kiinteistöjen rajat hakemukseen liitettyyn karttaan niin tarkoin merkittynä, ettei epätie-toisuutta niistä voi syntyä, hyväksyttävine selvityksineen siitä, ettei ole 6 §:ssä mainittuja valtauksen esteitä. Kaivoslain (503/1965) 8.1 §:ää täydentävät ja täsmentävät kaivosasetuksen (663/1965) 5 ja 6 §.

Kaivoslain (503/1965) 9 §:n mukaan hakijalle voidaan varata tilaisuus hakemuksen täydentämiseen ja tarpeellisen lisäselvityksen esittämiseen määrättyssä ajassa uhalla, että hakemus muuten voidaan puutteellisenä ja selvittämättömänä hylätä. Asianosainen voi myös omasta aloitteestaan täydentää hakemustaan tai muuta asian käsittelyä varten toimittamaansa asiakirjaa sekä toimittaa käsittelyn kuluessa viranomaiselle asian ratkaisemisen kannalta tarpeellisia asiakirjoja. Hallintolain (434/2003) 22 § täydentää kaivoslain (503/1965) 9 §:ää.

Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan kaivosviranomaisen on annettava hakijalle valtauskirja hakemuksessa tarkoitettuun alueeseen tai siihen alueen osaan, johon ei ole valtauksen estettä, mikäli valtaushakemus täyttää kaivoslaissa (503/1965) säädetyt edellytykset.

Kaivoslain (503/1965) 11.1 §:n mukaan, jos useat ovat tehneet valtaushakemuksen samaan alueeseen, on etuoikeus sillä, joka ensimmäisenä on tehnyt ilmoituksen tai hakemuksen. Jos ilmoitus tai hakemus on tehty samana päivänä, on etuoikeus sillä, joka on ensimmäisenä tavannut esiintymän.

Luonnonsuojelulain määräykset sekä Natura 2000 -verkostoon liittyvät alueet

Kaivoslain (503/1965) 71.2 §:n mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viranomaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä luonnonsuojelulain (1096/1996) 4, 9, 39, 42, 47-49, 55 ja 56 §:ssä sekä 4, 5 ja 10 luvussa sekä mainittujen säännösten nojalla säädetään.

Valtausalue sijaitsee noin puolen kilometrin etäisyydellä Natura 2000 -verkostoon ja lehto-

jensuojeluohjelmaan kuuluvasta alueesta. Hakemuksen sekä saatujen lausuntojen ja mielipiteiden perusteella voidaan arvioida, kun otetaan annetut lupamääräykset huomioon, etteivät tutkimukset edellytä luonnonsuojelulain 65 §:ssä tarkoitetun arviointi- ja lausunnotonettelyn suorittamista.

Kaavoitustilanne

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 8-kohdan (1102/2000) mukaan valtausta ei saa suorittaa (valtauksen esteet) ilman erityistä syytä asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella, jos kunta vastustaa sitä alueiden käyttöön liittyvästä pätevistä syyistä.

Kaivoslain (503/1965) edellä tarkoitettua muutosta (1102/2000) koskeviin esitöihin (HE 148/2000 vp) kirjattujen yleisperustelujen mukaan lainmuutoksen tarkoituksena on parantaa kunnan mahdollisuuksia vaikuttaa maankäytön suunnitteluun.

Kiskon kunta on vastustanut valtausoikeuden myöntämistä rantayleiskaava-alueella. Alue on rantayleiskaavassa merkitty maa- ja metsätalousalueeksi.

Alkuperäisen hakemuksen mukaan valtausalue sijaitsi osittain rantayleiskaavan alueella. Hakija on kuitenkin vastinetta jättäessään pienentänyt ja rajannut valtausalueita siten, että rantayleiskaavaan kuuluneet alueet eivät enää ole valtausalueella. Tällöin valtaukselle ei ole kaivoslain 6 §:n 1 momentin 8 kohdan mukaista valtauksen estettä.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston antamat määräykset ja perustelut

1. Valtausoikeus on voimassa kolme (3) vuotta tämän päätöksen antopäivästä.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan ottaen huomioon tarpeellisten tutkimusten arvioitu määrä ja laatu valtaus on voimassa vähintään vuoden ja enintään viisi vuotta valtauskirjan antopäivästä. Hakija on esittänyt tutkimussuunnitelman, jota on pidettävä kaivoslain (503/1965) 8 §:n mukaisena ja riittävänä.

Kun otetaan huomioon hakijan esittämässä tutkimussuunnitelmassa esitettyjen tutkimustoimenpiteiden laatu ja rajallisuus, on kolmen vuoden voimassaoloaika pidettävä riittävänä.

Hakijalla on määräajan jälkeen mahdollisuus hakea valtausoikeuden voimassaololle jatkoaikaa siten kuin kaivoslaissa (621/2011) malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta säädetään.

2. Valtaaja ei saa ilman maanomistajan lupaa käyttää hyväkseen valtausalueella louhittuja kaivoskivennäisiä muuten kuin on välttämätöntä niiden käyttökelpoisuuden ja markkinomismahdollisuuksien tutkimista varten.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu kaivoslain (503/1965) 12.3 §:n rajoite koskien valtausalueella louhittujen kaivoskivennäisten hyväksi käyttämistä.

3. Valtaajan on suoritettava valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuinen valtauskorvaus, jonka suuruus on 20 euroa hehtaarilta. Valtaajan on vuoden kuluessa

valtauskirjan antopäivästä lukien toimitettava kaivosviranomaiselle todistus maanomistajille suoritetusta ensimmäisestä valtauskorvauksesta. Seuraavilta vuosilta valtaajan on suoritettava valtauskorvaus viimeistään kunkin vuoden maaliskuun 15. päivänä. Ellei valtauskorvausta makseta, valtaus voidaan julistaa menetetyksi. Valtausalueilla ei saa suorittaa tutkimustöitä, ennen kuin kyseessä olevan vuoden valtauskorvaus on suoritettu.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu maanomistajien kaivoslain (503/1965) 15 §:ään perustuva oikeus valtauskorvaukseen. Valtauskorvauksen suuruus määräytyy kaivoslain (621/2011) 179.2 §:n mukaisesti.

4. Valtaajan on ilmoitettava kirjallisesti valtausalueeseen kuuluvien ja siihen rajoittuvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille etukäteen kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Ilmoitus on tehtävä niin hyvissä ajoin, että omistajalla tai haltijalla on mahdollisuus vaatia vakuuden asettamista vahingosta tai haitasta, jonka valtaaja on velvollinen korvaamaan.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 15.3 §:ään perustuva oikeus vaatia vakuuden asettamista ennen tutkimustöiden aloittamista on valtausalueen tai siihen rajoittuvan alueen omistajan tai haltijan oikeussuojan kannalta keskeinen. Jotta tätä oikeutta olisi mahdollista käyttää tehokkaasti, on valtaajan annettava tieto näille tahoille riittävän ajoissa. Korvausvelvollisuus on pysyvästä ja ohimenevästä vahingosta tai haitasta, joka tutkimustöistä tai alueiden käytöstä aiheutuu. Lisäksi on otettu huomioon kaivoslain (621/2011) 12 § koskien ilmoitusta malminetsintäalueen maastotöistä ja rakennelmista.

5. Valtaajan on toimitettava vuosittain kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Ensimmäinen selvitys on toimitettava viimeistään vuoden kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta.

Perustelut: Selvityksen toimittamisvelvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 14 §:ään lain 179.3 §:ssä tarkoitetun siirtymäsäännöksen myötä.

6. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on välittömästi saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Valtaajan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun edellä mainitut toimenpiteet on saatettu loppuun.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

7. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on kuuden (6) kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoineisto ja edustava osa kairasydämistä.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

8. Valtaaja ei saa päästää maahan polttoainetta tai muita ympäristölle vaarallisia aineita, joista voi aiheutua maaperän pilaantumista. Valtaajan on myös huolehdittava siitä, että

toiminnasta syntyneet jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn ja ettei toiminnasta aiheudu roskaantumista.

Perustelut: Ympäristönsuojelulain (86/2000) 7 §:ssä säädetty maaperän pilaamiskielto koskee myös malminetsintää. Ottaen huomioon päätöksen mukaan sallitut tutkimustoimenpiteet maaperän pilaantumisvaaraa arvioidaan lähinnä voivan aiheutua, jos valtaaja jättäisi tai päästäisi maaperään polttoainetta tai muuta ympäristölle vaarallista ainetta. Jätelain (646/2011) 28 §:n nojalla valtaajan on järjestettävä jätehuolto sekä noudattaa, mitä jätelain 29 §:ssä säädetään jätteen luovuttamisesta ja vastaanottamisesta. Jätelain 72 §:n roskaamiskielto koskee myös malminetsintää. Sen nojalla on kielletty ympäristöön jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa. Jätelain 73 §:n nojalla roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja muutoinkin siivottava roskaantunut alue.

9. Valtausoikeuden nojalla mahdollisesti tehtävien kairausten osalta valtaajan tulee huolehtia, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpaan.

Perustelut: Määräyksellä kairausputkien katkaisemisesta mahdollisimman lähellä maanpintaa parannetaan alueen muiden käyttäjien turvallisuutta siten kuin kaivoslain (503/1965) 12.2 § edellyttää. Toimenpide on perusteltu myös kaivoslain (503/1965) 20 §:n tarkoituksessa, jonka mukaan valtaajan on luovuttuaan valtaukselta tai sen menetettyään viipymättä saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon.

10. Jos valtaaja aikoo valtauksen voimassaoloaikana suorittaa koelouhintaa, kuivattamista tai koerikastusta taikka muita ympäristö- tai muilta vaikutuksiltaan vastaavia toimenpiteitä, on valtaajan ilmoitettava tästä etukäteen kaivosviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteen aloittamista. Kaivosviranomaisen voi valvontaa varten ilmoituksen saatuaan tarvittaessa antaa määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

Perustelut: Koska valtaaja ei ole esittänyt kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n 4 kohdan mukaista tutkimussuunnitelmaa niin yksityiskohtaisesti, että valtausoikeudesta päätettäessä olisi mahdollista arvioida kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaisen valtausoikeuden nojalla tehtävien tutkimustoimenpiteiden tarpeellisuutta tutkimustyön tavoitteiden kannalta, liitetään päätökseen määräys toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus ennen ryhtymistä lain 12 §:ssä sallittuihin, mutta vaikutuksiltaan tavanomaisia tutkimustoimenpiteitä merkittävämpiin toimenpiteisiin. Tällä varmistetaan sen selvittäminen, onko hankkeesta tarpeen suorittaa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) 4 §:n nojalla ympäristövaikutusten arviointimenettely tai edellyttääkö hanke ympäristönsuojelulain (86/2000) 61 §:ssä tarkoitettua koetoimintailmoitusta ympäristönsuojeluviranomaiselle. Samalla kaivosviranomaisen on mahdollista kaivoslain (503/1965 ja 621/2011) valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

11. Valtaajan tulee sovittaa tutkimustoimenpiteensä siten, ettei toimenpiteillä merkittävästi heikennetä alueen Natura-valinnan perusteena olevia luontotyyppisiä tai lajien elinympäristöjä. Tutkimustoimenpiteet on rajattava siten kuin edellä kohdassa *Tutkimusten arviointu määrä ja laatu* on todettu.

Perustelut: Hakemuksen sekä saatujen lausuntojen ja mielipiteiden perusteella voidaan arvioida, etteivät tutkimukset edellytä luonnonsuojelulain (1096/1996) 65 §:ssä tarkoitetun arviointi- ja lausuntomenettelyn suorittamista. Ottaen huomioon ennalta varautumisen periaatteen ja valtaajan esittämän kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n 4-kohdan mukaisen tutkimussuunnitelman, valtausoikeuden nojalla sallitut tutkimustoimenpiteet on kuitenkin rajattava ja niiden suorittamistapaa on ohjattava Natura 2000 -verkostoon kuuluvilla tai niiden välittömässä läheisyydessä sijaitsevilla alueilla. Tämän rajauksen jälkeen kaivosviranomaisen on päätöstä tehdessään ollut mahdollista arvioida, ettei luonnonsuojelulain 65 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua arviointi- ja lausuntomenettelyä ole tarpeen toteuttaa.

12. Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännöksissä säädetään, valtaajan on noudatettava malminetsinnässä ja alueiden käytössä, mitä muualla laissa säädetään.

Perustelut: Maininnalla muualla laissa olevien velvoitteiden ja määräysten noudattamisvelvollisuudesta kiinnitetään valtaajan huomiota siihen, että kaivoslain (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännösten mukaista esintätoimintaa harjoitettaessa tulee myös muualla laissa olevat veloitteet, rajaukset ja määräykset huomioida.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Lausunnot ja mielipiteet on huomioitu päätöksessä lupamääräyksistä ilmenevällä tavalla.

Salon kaupungin lausunnossa METSO-ohjelmasta esitettyä koskien kaivosviranomaisen toteaa seuraavaa:

- Asiakirjoista ei käy ilmi, että tila Tammisto 734-744-1-131 olisi perustettu suojelualueeksi luonnonsuojelulain (1096/1996) nojalla. Tilanteen ollessa tämä ja huomioiden ettei myöskään kaivoslain (503/1965) säännöksistä tai muusta lainsäädännöstä muuta johdu, luonnonsuojelulaissa tarkoitetut, lain nojalla jo perustettuja luonnonsuojelualueita koskevat säännökset eivät tule sovellettaviksi haetulla, tilan Tammisto 734-744-1-131 pohjoisosassa sijaitsevalla valtausalueella. Edellä sanotun perusteella kaivosviranomaisen katsoo, että valtausluvan myöntämiselle ei ole kaivoslaissa tarkoitettua estettä eikä aluetta siten ole tarpeen rajata sen johdosta, että aluetta on valtaushakemuksen vireilletulon jälkeen tarjottu METSO-ohjelmaan. Valtausalueella olevat luontoarvot otetaan huomioon kaivoslain mukaisessa lupaharkinnassa – kaivoslaissa olevien viittaussäännösten kautta – luonnonsuojelulain ko. luontoarvoja koskevien erityissäännösten nojalla. Huomionarvoista on myös, että valtaaja on suoraan kaivoslain nojalla velvollinen suorittamaan toimenpiteet siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.

Koska kyseessä on tutkimusvaihe, ei mahdollisen kaivostoiminnan vaikutuksia käsitellä tässä päätöksessä. Valtausalue on rajattu kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 6-kohdan mukaisesti.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (503/1965)

Kaivoslaki (621/2011)

Kaivosasetus (663/1965)

Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)

Luonnonsuojelulaki (1096/1996)

Hallintolaki (434/2003)

Jätelaki (646/2011)

Ympäristönsuojelulaki (86/2000)

Kauppa- ja teollisuusministeriön asetus kauppa- ja teollisuusministeriön maksullisista suoritteista (499/2005)

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **29.5.2013**.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriin ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräjän viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 90 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeus-hallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Turun hallinto-oikeus

käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2 - 4, 20100 Turku

postiosoite: PL 32, 20101 Turku

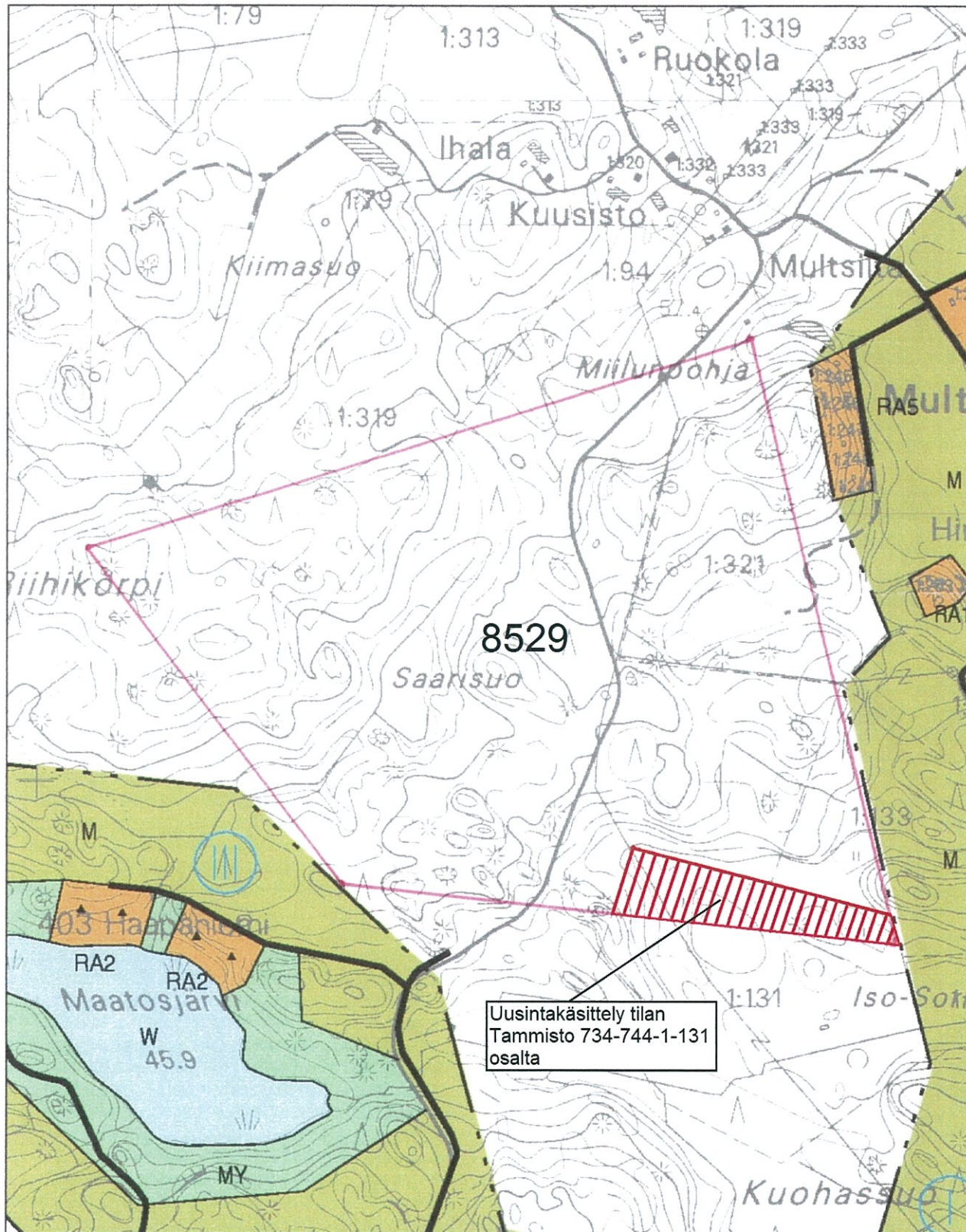
puhelin: 029 56 42400

telekopio: 029 56 42414

sähköposti: turku.hao@oikeus.fi

Lista asianosaisista

Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

Mittakaava 1:8466

© Maanmittauslaitos

